

Nr 553/1994

Given i Nådendal den 28 juni 1994

Lag

om ändring av vattenlagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i vattenlagen av den 19 maj 1961 (264/61) 16 kap. 6 a-6 c §§ samt 18 kap. 6 och 8 §§,

dessas lagrum sådana de lyder, 16 kap. 6 a § ändrad genom lagar av den 2 april 1990 och den 5 april 1991 (308/90 och 629/91) samt 16 kap. 6 b och 6 c §§ och 18 kap. 6 och 8 §§ i nämnda lag av den 2 april 1990,

ändras 2 kap. 5 §, 6 § 2 mom., 12, 22 och 22 b §§, 26 § 5 mom., 27 § 2 mom. och 28 § 3 mom., 6 kap. 11 § 5 mom., 7 kap. 6 a §, 8 kap. 25 § 3 mom., 10 kap. 24 § 1 och 3 mom., 24 a § 3 mom., 24 b § 2 mom. och 27 § 5 mom., 11 kap. 8 § 1 mom. samt 14 och 21 §§, 16 kap. 1 § 2 mom., 5 och 6 §§, 7 § 1 mom., 18 §, 24 § 2-4 mom., 30 §, 32 § 2 mom. och 42 a § 3 mom., 17 kap. 5 § 1 mom., 18 kap. 1 § 1 mom., 4 §, mellanrubriken före 8 §, 9 § 1-3 mom. samt 10, 11 och 13 §§ samt 21 kap. 11 § 1 mom. 4 punkten,

av dessa lagrum 2 kap. 5, 22 och 22 b §§ samt 28 § 3 mom., 8 kap. 25 § 3 mom., 10 kap. 24 § 1 mom., 24 a § 3 mom., 24 b § 2 mom. och 27 § 5 mom., 11 kap. 8 § 1 mom., 16 kap. 1 § 2 mom., 24 § 2-4 mom. och 17 kap. 5 § 1 mom. sådana de lyder i lag av den 30 april 1987 (467/87), 2 kap. 26 § 5 mom. sådant det lyder i lag av den 6 augusti 1982 (606/82), 6 kap. 11 § 5 mom., 7 kap. 6 a § och 16 kap. 6 § sådana de lyder i nämnda lag av av den 5 april 1991, 11 kap. 21 § och 16 kap. 32 § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 11 oktober 1963 (453/63), 16 kap. 5 § sådan den lyder ändrad genom nämnda lagar av den 2 april 1990 och 30 april 1987, 16 kap. 18 § och 42 a § 3 mom. sådana de lyder i lag av den 26 november 1993 (1015/93), 18 kap. 1 § 1 mom., 4 §, mellanrubriken före 8 §, 9 § 1-3 mom. samt 10 och 11 §§ sådana de lyder i nämnda lag av den 2 april 1990, 18 kap. 13 § sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 30 april 1987 (467/87) och 21 kap. 11 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag av den 30 april 1987 (468/87), samt

fogas till 2 kap. 14 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 30 april 1987 (467/87), ett nytt 3 mom., till kapitlet en ny 22 c §, till 2 kap. 29 § ett nytt 3 mom., till 8 kap. före mellanrubriken bolag för vattenreglering en ny 10 b §, till 10 kap. en ny 32 §, till 11 kap. nya 14 a-14 c §§, till 12 kap. 16 §, sådan den lyder i nämnda lag av den 30 april 1987 (467/87), ett nytt 1 mom., varvid det nuvarande 1 mom. blir 2 mom., till 16 kap. nya 11 a-11 c §§, till 18 kap. 5 §, sådan den lyder i nämnda lag av den 2 april 1990, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., samt till kapitlet en ny 9 a § som följer:

2 kap.

Allmänna stadganden om byggande i vattendrag

5 §

Tillstånd till byggande får inte meddelas, om byggandet äventyrar det allmänna hälsotillståndet eller orsakar avsevärda skadliga förändringar i omgivningens naturförhållanden eller i vattennaturen och dess funktion eller i hög grad försämrar

bosättnings- eller näringsförhållandena på orten.

6 §

Om byggande som utförs enligt ovan nämnda stadganden orsakar större kränkning av ett allmänt eller enskilt intresse än vad som avses i 1 mom. eller om tillstånd till byggande inte annars kan meddelas enligt 1 mom., krävs det för meddelande av tillstånd, om inte annat följer av 5 §, att nyttan av byggandet är betydlig i förhållande till de skador, men eller andra förluster av förmåner som byggandet medför. Nyttan skall bestämmas enligt 11 § och om sökanden samtidigt beviljas en rättighet enligt 7-9 §§, skall hänsyn också tas till nyttan av att rättigheten beviljas samt den förlust av förmåner som detta medför.

-----

12 §

I ett beslut om byggnadstillstånd skall bestämmas en tid, högst 10 år, inom vilken byggnadsarbetet skall utföras. Om särskilda skäl föreligger, kan tiden skäligen förlängas på ansökan som skall göras innan den föreskrivna tiden har gått ut. I förlängningsbeslutet kan bestämmelserna i tillståndsbeslutet vid behov ses över eller kompletteras. Om arbetet inte till väsentlig del har utförts inom den tid som anges i tillståndsbeslutet eller inom den förlängda tiden, skall tillståndet anses ha förfallit, likaså nyttjanderätter som med tanke på en åtgärd som avses i tillståndet har beviljats i egendom som tillhör någon annan. Detsamma gäller även egendom som tillhör någon annan, om äganderätten inte redan har övergått på tillståndshavaren. I 11 kap. 21 § stadgas om tillstånd som förfaller på ansökan av tillståndshavaren.

Vid äventyr att tillståndet annars anses ha förfallit, skall det byggnadsarbete som beslutet avser inledas inom en tid som vattendomstolen bestämmer och som kan vara högst fyra år från den dag då beslutet vann laga kraft. På ansökan, som skall göras innan den utsatta tiden har gått ut, kan vattendomstolen av särskilda skäl förlänga tiden med högst tre år.

Vattendomstolen och den tillsynsmyndighet som nämns i 21 kap. skall enligt 16 kap. 30 § 1 mom. inom den tid som vattendomstolen bestämmer underrättas om att ett byggnadsarbete har slutförts eller att en anläggning har tagits i bruk.

14 §

I fråga om översyn av sådana bestämmelser för byggandet som gäller vattenstånd och vattenföring samt utfärdande av nya bestämmelser i anslutning till dessa gäller i tillämpliga delar 8 kap. 10 b §.

22 §

Om byggande i vattendrag orsakar uppenbar skada på fiskfaunan eller fisket, skall den som fått tillståndet åläggas att vidta åtgärder som behövs för att förebygga eller minska skadorna på fiskfaunan eller fisket samt att vid behov följa upp resultatet av åtgärderna i det vattenområde som berörs av åtgärdens skadliga verkningar (*fiskevårdsskyldighet*). Beroende på byggandet och dess verkningar kan dessa åtgärder vara fiskutplantering, fiskväg eller någon annan åtgärd eller kombination av åtgärder.

Om en plan för skyddande av fiskfaunan har gjorts upp för vattendraget och fiskerihushållningsmyndigheten har godkänt planen, skall vattendomstolen efter behov beakta denna när den ålägger någon en fiskevårdsskyldighet. Detsamma gäller en plan för nyttjande och vård av ett fiskeområde enligt lagen om fiske (286/82).

Om åtgärder enligt 1 mom. medför kostnader för anläggaren som är oskäliga i förhållande till den nytta som kan vinnas genom dem eller om åläggande av en fiskevårdsskyldighet av någon annan orsak inte kan anses vara ändamålsenlig, skall anläggaren i stället för fiskevårdsskyldigheten eller en del av den åläggas att betala en avgift som motsvarar de skäligena kostnaderna för den på detta sätt ersatta skyldigheten till fiskerihushållningsmyndigheten, som skall använda avgiften för åtgärder enligt 1 mom. inom det vattenområde där åtgärden har skadliga verkningar (*fiskerihushållningsavgift*). Vattendomstolen kan vid behov utfärda föreskrifter om hur mottagaren skall använda avgiften.

Vattendomstolen kan på ansökan ändra bestämmelserna om fiskevårdsskyldigheten eller fiskerihushållningsavgiften, om förhållandena har förändrats väsentligt. En skyldighet som har visat sig vara oändamålsenlig med tanke på fiskerihushållningen kan även ses över, om det fiskeriekonomiska resultatet av skyldigheten kan förbättras utan att kostnaderna för att fullgöra den anmärkningsvärt ökar.

22 b §

Om någon har påförts en årlig fiskerihushållningsavgift och den kostnadsnivå som utgjort grund för avgiften har förändrats, skall fiskerihushållningsmyndigheten bära upp avgiften justerad enligt stegringen av kostnadsnivån, även om den inte har ändrats så som anges i 22 § 4 mom. Justeringen görs i fulla tio procent och annars enligt de grunder som vattendomstolen har fastställt. Vid oenighet om justeringen kan ärendet på ansökan hänskjutas till vattendomstolen.

Fiskerihushållningsmyndigheten skall utan dröjsmål till den betalningsskyldige återbära den del av fiskerihushållningsavgiften som har burits upp enligt ett sådant beslut av myndigheten som nämns i 1 mom. och som överstiger vad som senare påförts genom vattendomstolens beslut.

22 c §

Vad som stadgas i 22 § 4 mom. och 22 b § gäller också motsvarande bestämmelser som har utfärdats med stöd av stadganden som gällde innan denna lag trädde i kraft. Ett första beslut om justering av en avgift med stöd av 22 b § fattas dock på ansökan av vattendomstolen. En förutsättning för en justering är att den skall anses vara påkallad av ett allmänt intresse eller ett viktigt enskilt intresse. Vattendomstolen skall i sitt beslut ta hänsyn till hur lång tid som har förflutit sedan avgiften påfördes samt till övriga synpunkter som påverkar saken.

26 §

Vattendomstolen skall bestämma om de ersättningar som fastställs i tillståndsbeslutet eller en del av dessa skall betalas innan de arbeten som avses i tillståndet inleds. Ersättningen får lyftas mot godtagbar säkerhet. I ett sådant beslut av vattendomstolen som avses i detta moment får ändring inte sökas.

27 §

Den som har lidit förlust av förmån skall hos vattendomstolen ansöka om att ägaren skall förpliktas att betala ersättning eller vidta åtgärder som avses ovan. Om inte en längre tid har bestämts i det beslut där tillstånd till byggandet meddelades, skall ärendet

anhängiggöras inom tio år efter att en anmälan om slutförande gjordes enligt 12 § 3 mom. eller efter att byggnadsarbetet har slutförts, om detta inte har skett före anmälan. Utan hinder av denna tid kan ersättning dock sökas för skador som har orsakats av att anläggningen har rasat eller av någon annan oförutsedd anledning.

-----
28 §

Utän hinder av stadgandena i denna paragraf tillämpas 14 § 3 mom. i detta kapitel. Om ändring av ett förordnande som gäller fiskevårdsskyldighet och fiskerihushållningsavgift stadgas särskilt.

-----
29 §

Utän hinder av stadgandena i denna paragraf tillämpas 14 § 3 mom. i detta kapitel. Om ändring av ett förordnande som gäller fiskevårdsskyldighet och fiskerihushållningsavgift stadgas särskilt.

6 kap.

Dikning

-----
11 §

Om den tid inom vilket företaget skall genomföras enligt den dikningsplan som fastställdes vid dikningsförrättningen gäller vad 2 kap. 12 § 1 mom. stadgar om föreskriven tid för byggnadsarbete som utförs med vattendomstolens tillstånd. På förrättningen tillämpas vad nämnda paragraf stadgar om vattendomstolen.

7 kap.

Vattenståndsreglering

6 a §

På vattenståndsreglering som omfattar reglering av vattnets avrinning i vattendraget tillämpas 8 kap. 10 a och 10 b §§. Då gäller om vattenståndsregleringen vad nämnda paragraf stadgar om vattenreglering.

8 kap.

Vattenreglering

10 b §

Om en reglering, som grundar sig på ett tillstånd som har meddelats enligt denna lag eller tidigare gällande stadganden, har betydande menliga verkningar på vattenmiljön eller dess användning och 10 a § inte skall tillämpas på beslutet, skall vatten- och miljödistriktet i tillräckligt samarbete med tillståndshavaren, dem som drar nytta av regleringen, kommunerna inom verkningsområdet och andra myndigheter som saken

gäller klarlägga möjligheterna att minska de menliga verkningarna av regleringen. Vatten- och miljödistriktet skall vid behov också höra andra parter.

När en utredning har gjorts enligt 1 mom., får vatten- och miljödistriktet, fiskerihushållningsmyndigheten eller kommunen, om verkningarna enligt 1 mom. inte annars i tillräcklig mån kan minskas, hos vattendomstolen ansöka om att tillståndsvillkoren skall ses över eller att nya bestämmelser skall utfärdas.

En förutsättning för en översyn är att nyttan med tanke på allmän fördel är betydande med hänsyn till rådande förhållanden. Översynen får inte heller avsevärt minska den nytta som vattenregleringen totalt medför eller väsentligt ändra det ursprungliga syftet med regleringen, utom när syftet inte längre har någon betydelse. Är det uppenbart att det finns förutsättningar för en översyn, kan vattendomstolen, om utredningen i ansökningshandlingarna inte är tillräcklig, ålägga också tillståndshavaren att ge in behövlig tilläggsutredning till vattendomstolen. I ett sådant beslut av vattendomstolen får ändring inte sökas särskilt. Om tillståndshavaren inte inom utsatt tid ger in tilläggsutredningen till vattendomstolen, kan den utföras på hans bekostnad. Vid översynen skall de stadganden som avses i 10 § iakttas i tillämpliga delar.

Sökanden skall åläggas att med iakttagande i tillämpliga delar av 11 kap. ersätta skador, men eller andra förluster av förmåner som översynen medför, om dessa inte är obetydliga. Ersättningarna betalas dock med statens medel, om inte översynen huvudsakligen har lokal betydelse. En ersättning för förlust av nytta som vattenregleringen har medfört kan jämkas med beaktande av den nytta samt de förluster av förmåner som översynen medför samt den tid under vilken nyttohavaren har kunnat utnyttja regleringen.

25 §

Om justering av regleringsavgifter gäller på motsvarande sätt vad 2 kap. 22 b § stadgar om justering av fiskerihushållningsavgifter.

10 kap.

Avloppsvatten och andra ämnen, som förorena vattendrag

24 §

Vattendomstolen kan på ansökan meddela tillstånd att avleda avloppsvatten eller till en annan åtgärd som enligt 1 kap. 19 och 20 §§ är förbjuden. En förutsättning för att tillstånd skall kunna meddelas är att det men som åtgärden orsakar i förhållande till den förmån som fås skall anses vara jämförelsevis obetydligt och att det inte på annat sätt med skäliga kostnader är möjligt att avlägsna avloppsvattnet eller något annat ämne som förorenar vattnet eller förhindra att ett dylikt ämne kommer in i vattendraget. När men och förmåner jämförs, skall uppmärksamhet fästas vid frågan hur verksamheten kan bedrivas med så få menliga verkningar som möjligt samt vilken betydelse det men som åtgärden orsakar och den förmån som den medför har från allmän synpunkt.

Skador, men eller andra förluster av förmåner som åtgärden orsakar skall utan hinder av 11 kap. 10 § ersättas med beaktande av vad 24 b § stadgar om tillstånd för viss tid samt möjligheten att se över bestämmelserna i ett tillstånd som beviljats tills vidare.

24 a §

Om utsläpp av avloppsvatten eller något annat ämne kan medföra sådana följder som avses i 2 kap. 22 §, skall i tillståndsbeslutet tas in behövliga bestämmelser om fiskevårdsskyldigheten eller om en fiskerihushållningsavgift. Vad 2 kap. 22 och 22 b §§ stadgar skall på motsvarande sätt gälla dessa bestämmelser.

-----
24 b §

I ett beslut där tillstånd meddelas tills vidare skall det föreskrivas när en ansökan senast skall göras för översyn av tillståndsbestämmelserna och vilken utredning som då skall företes, om en sådan föreskrift inte skall anses vara uppenbart onödig. Om tillståndshavaren inte har gjort ansökan inom utsatt tid, kan vattendomstolen på ansökan av tillsynsmyndigheten eller den som lider men eller skada bestämma att tillståndet skall förfalla.

27 §

Om justering av vattenskyddsavgifter gäller på motsvarande sätt vad 2 kap. 22 b § stadgar om justering av fiskerihushållningsavgifter.

32 §

En åtgärd, som grundar sig på ett tillstånd som meddelats med stöd av stadgandena i detta kapitel, skall vid äventyr att tillståndet förfaller vidtas inom en tid som tillståndsmyndigheten bestämmer och som kan vara högst fyra år från den dag då beslutet vann laga kraft. På ansökan som gjorts innan denna tid gått ut kan tillståndsmyndigheten av särskilda skäl förlänga tiden med högst tre år. En förlängning av tiden medför ingen ändring av vad som stadgas i 24 b §. Tillståndsmyndigheten kan också föreskriva att tillståndshavaren skall underrätta tillsynsmyndigheten om fullgörandet av sådana skyldigheter som avses i 24 a §.

11 kap.

Ersättningar

8 §

När tillstånd till en viss åtgärd meddelas med stöd av denna lag, skall det även bestämmas om och till vilket belopp ersättning skall betalas för skada, men eller annan förlust av förmån, om inte något annat följer av 16 kap. 24 §.

-----
14 §

I ett beslut om ersättningsskyldighet skall samtidigt bestämmas när och hur ersättningen skall betalas.

I beslutet skall på tjänstens vägnar föreskrivas att ränta skall betalas för tiden efter förfallodagen, enligt vad räntelagen (633/82) stadgar om dröjsmålsränta.

14 a §

I ett tillståndsbeslut skall föreskrivas när de åtgärder för vilka ersättning skall betalas får vidtas med stöd av tillståndet.

Det skall föreskrivas att en ersättning i ett för allt skall betalas eller behörigen deponeras inom en tid som vattendomstolen bestämmer och innan den åtgärd som medför ersättningsskyldighet vidtas, om parterna inte avtalar annat eller något annat följer av 2 kap. 26 § eller 16 kap. 24 § 2 mom. Ersättningen skall dock betalas senast ett år efter att beslutet vann laga kraft.

Om en åtgärd som avses i 2 mom. ändå får vidtas innan ersättningen fastställs, betalas eller deponeras eller om den redan har vidtagits så som avses i 1 § 3 mom., skall det föreskrivas att på ett ersättningsbelopp i ett för allt skall betalas en sex procents årlig ränta räknat från den dag då åtgärden vidtogs fram till förfallodagen. I de fall som avses i 16 kap. 24 § 2 mom. skall det föreskrivas att ersättningen betalas inom trettio dagar efter att ersättningsbeslutet gavs, om den verksamhet som avses i tillståndsbeslutet har inletts.

Vad 3 mom. stadgar om ersättning i ett för allt gäller i tillämpliga delar de betalningsposter av en periodisk ersättning som hänför sig till tiden före ersättningsbeslutet.

14 b §

Om ersättning har betalats utan grund eller till överbelopp, har betalaren rätt att genom ansökan hos vattendomstolen yrka på återbetalning. Beloppet behöver inte återbetalas om vattendomstolen eller, om ärendet handläggs av en besvärinstans, denna bestämmer så med anledning av att beloppet är obetydligt eller med beaktande av omständigheterna i övrigt.

14 c §

Det skall föreskrivas att ersättning för sådana skador, men eller andra förluster av förmåner som avses i 8 § 3 mom. första meningen och 4 mom. samt i 21 § eller 18 kap. 13 § skall betalas inom trettio dagar från den dag då beslutet vann laga kraft. I beslutet skall det föreskrivas att sex procents årlig ränta skall betalas från den dag då ersättningsyrkandet framställdes eller handläggningen av ersättningsfrågan annars blev anhängig fram till förfallodagen. I fråga om periodiska ersättningar tillämpas denna paragraf dock endast på de betalningsposter som hänför sig till tiden före ersättningsbeslutet.

21 §

Ersättning kan yrkas genom ansökan hos vattendomstolen för en sådan särskild förlust, som har uppstått under tiden mellan det att ett tillstånd meddelades enligt denna lag och åtgärder vidtogs med stöd av tillståndet eller tillståndet förföll, och för vilken det inte har bestämts att ersättning skall betalas.

Om tillståndshavaren enligt 14 a § 2 mom. skall betala ersättning eller en del av ersättningen innan han vidtar en åtgärd och han sedan meddelar att han avstår från ett företag som inte har påbörjats, kan vattendomstolen på ansökan av tillståndshavaren konstatera att tillståndet har förfallit och upphäva den ersättningsskyldighet som har ålagts honom enligt tillståndet. Vattendomstolen kan dock samtidigt fastställa ersättning för en sådan särskild förlust som avses i 1 mom. Det kan bestämmas att beslutet skall verkställas helt eller delvis oberoende av om ändring söks.

12 kap.

Särskilda stadganden

16 §

Innan den som meddelats tillstånd inleder ett byggnadsarbete, börjar avleda avloppsvatten eller vidtar någon annan förorenande åtgärd, skall han underrätta tillsynsmyndigheten om den tidpunkt när åtgärden inleds, enligt vad som närmare stadgas genom förordning. Om en sökande är skyldig att ställa säkerhet enligt 2 kap. 26 § 3 mom. eller 16 kap 24 § 3 mom., skall en utredning om säkerheten bifogas anmälan.

16 kap.

Vattenmålens handläggning i vattendomstolen

Ansökningsmål

1 §

Till ansökan skall fogas behövlig utredning samt, om ansökan avser tillstånd till ett visst företag eller en viss åtgärd, en behövlig plan och utredning över företagets eller åtgärdens verkningar, enligt vad som närmare stadgas genom förordning.

5 §

Om det konstateras vara nödvändigt att i detalj reda ut verkningarna av det företag som ansökan avser och de förluster av förmåner som det medför, och det inte är möjligt att få behövlig utredning som stadgas i 6 och 11 a §§, skall vattendomstolen bestämma att ansökningsärendet eller, om det är fråga om ett förfarande enligt 24 §, även en viss del av ett ansökningsärende, som avgörs särskilt, skall handläggas vid en syneförrättning enligt 18 kap.

Vattendomstolen kan av särskilda skäl bestämma att en syneförrättning skall delas i olika avsnitt eller att ett ärende också i andra än i de fall som avses i 1 mom. endast till en viss del skall handläggas vid en syneförrättning.

6 §

Om syneförrättning inte hålls, skall ansökan, om inte något annat följer av 9 §, delges dem vilkas rätt eller fördel ärendet kan angå, för att bereda dem tillfälle att göra påminnelser och yrkanden med anledning av ansökan. Påminnelser och yrkanden skall vid äventyr av att talan går förlorad skriftligen framställas hos vattendomstolen inom den tid under vilken en kungörelse enligt 7 § är tillgänglig. Talan förloras dock inte, om vattendomstolen har avvikit från den delgivna ansökningen på ett sätt som inverkar på den persons förmåner som saken gäller, om förhållandena under den tid som ärendet varit anhängigt har förändrats väsentligt eller om det annars vore uppenbart oskäligt att talan går förlorad. Sin talan förlorar inte heller den för vars vidkommande delgivningen i ärendet inte skett i stadgad ordning.

Om en parts talan grundar sig på en rätt i en fastighet eller i ett företag eller en inrättning som avses i 12 kap. 5 §, tillämpas stadgandena om talan i 1 mom. även på hans efterträdare.

7 §

Om inte annat följer av 9 §, skall ansökan delges genom kungörelse, i vilken det skall anges vad som enligt 6 § skall iakttas när påminnelser och yrkanden görs. Kungörelsen skall framläggas till allmänt påseende i vattendomstolens tjänsterum och, så som stadgas om offentliga kungörelser, tillkännages i de kommuner till vilkas områden verkningarna av det företag som avses i ansökan sträcker sig eller vilkas vattenförhållanden ärendet annars angår. Kungörelsen skall vara framlagd till påseende under trettio dagar från den dag som vattendomstolen bestämmer, om inte vattendomstolen till följd av ärendets art bestämmer en längre tid om högst fyrtiofem dagar. Ett exemplar av ansökan och bilagorna skall i detta syfte tillställas kommunen i fråga för att hållas tillgängligt på den plats som anges i kungörelsen.

-----

11 a §

Efter en delgivning av ärendet enligt detta kapitel kan vattendomstolen besluta att ett utredningsförfarande skall verkställas, om det behövs för att inhämta utredning som påverkar avgörandet av ärendet och utredningen inte annars kan fås utan svårighet. Vid utredningsförfarandet skall den tilläggsundersökning som vattendomstolen har bestämt utföras, och om den skall sättas upp ett skriftligt utlåtande.

Vattendomstolen skall underrätta vatten- och miljödistriktet om att ett utredningsförfarande verkställs i ärendet. Utredningsförfarandet verkställs av en tjänsteman eller någon som är anställd i arbetsavtalsförhållande inom vatten- och miljöförvaltningen som vatten- och miljödistriktet utser. Han skall ha sakkunskap på det område som den delfråga som skall utredas gäller. Om den som är anställd i arbetsavtalsförhållande gäller vad som i denna lag stadgas eller med stöd av den bestäms om en tjänsteman som har förordnats till motsvarande uppdrag. Vatten- och miljödistriktet skall underrätta vattendomstolen samt vatten- och miljöstyrelsen om förordnandet.

11 b §

Vid utredningsförfarandet skall parterna ges tillfälle att bli hörda, om vattendomstolen så bestämmer. En kallelse skall per brev sändas till parterna under känd postadress minst sju dagar före ett sammanträde eller en terrängbesiktning. I kallelsen skall nämnas var handlingarna finns tillgängliga. Yrkanden eller utredningar som gjorts eller lagts fram vid sammanträdet eller terrängbesiktningen skall antecknas i protokollet.

11 c §

Det utlåtande som satts upp vid utredningsförfarandet och övriga handlingar skall tillställas vattendomstolen senast den sextionde dagen efter att en person förordnades för uppdraget. Vattendomstolen kan av särskilda skäl göra undantag från denna tid.

Om kostnaderna för utredningsförfarandet gäller vad som stadgas om kostnaderna för syneförrättningar.

18 §

Om vattendomstolen finner att en syneförrättning som avses i 18 kap. är bristfällig, kan den bestämma att en ny eller kompletterande förrättning skall hållas eller att ett ovan nämnt utredningsförfarande skall verkställas.

24 §

Om det är uppenbart att det finns förutsättningar för tillstånd till ett företag, kan

vattendomstolen avgöra ett ansökningsärende till den del som det inte gäller penningersättningar för skador, men eller andra förluster av förmåner som orsakas av företaget, om en detaljerad utredning av de förluster av förmåner som företaget orsakar oskäligt skulle fördröja avgörandet av tillståndsärendet. Ersättning för inlösen av egendom eller för nyttjanderätt skall dock fastställas i samband med att tillståndet meddelas. Vattendomstolen kan också bestämma att frågan om ersättning av en skada som orsakas av en viss åtgärd skall avgöras senare, om det finns särskilda skäl till det till följd av att behövlig utredning saknas. Den som fått tillståndet skall då åläggas att inhämta behövlig utredning och ansöka om komplettering av ersättningsbeslutet. Ett beslut av vattendomstolen om att ersättningsfrågan skall avgöras särskilt, hindrar inte den skadelidande att göra en särskild ansökan om ersättning enligt 11 kap. 8 § 3 mom.

I ett tillståndsbeslut enligt 2 mom. skall varje annan sökande än staten, en kommun eller samkommun åläggas att innan han vidtar åtgärder som avses i tillståndet, eller om han redan vidtagit sådana, inom en tid som vattendomstolen bestämmer ställa bankgaranti eller någon annan godtagbar säkerhet för de förluster av förmåner som verksamheten orsakar. Säkerheten ställs hos länsstyrelsen. Om vattendomstolen inte av särskilda skäl bestämmer annat, skall vatten- och miljödistriktet övervaka ersättningstagarnas intressen vid ställandet av säkerheten samt vid behov handla i frågor där det gäller att förvandla säkerheten till pengar eller fördela medlen. Säkerhetsbeloppet skall vid behov justeras tills ersättningsärendet har avgjorts eller efter hand som ersättningar har betalats eller deponerats med stöd av något annat stadgande. Vattendomstolen skall befria säkerheten när ersättningsskyldigheten har fullgjorts eller ersättningsbeslutet vunnit laga kraft, om verksamheten inte har inletts tidigare. Om det bestäms att ersättningarna skall betalas periodiskt, skall säkerheten dock befrias när ersättningsbeslutet vinner laga kraft, förutsatt att alla dittills förfallna rater har betalats eller deponerats med stöd av något annat stadgande. I ett beslut av vattendomstolen om befriande av säkerhet får ändring inte sökas genom besvär.

När vattendomstolen senare meddelar sitt beslut i den del av ärendet som ännu inte har avgjorts, kan domstolen ändra sitt tidigare beslut endast i den mån det är nödvändigt för att avlägsna motstridiga eller uppenbart oändamålsenliga bestämmelser. Har vattendomstolen fått ny utredning om grunderna för fiskevårdsskyldighet eller fiskerihushållningsavgift som meddelats genom beslut enligt 2 mom., kan den dock samtidigt på tjänstens vägnar ta upp till behandling ett ärende som gäller översyn och komplettering av skyldigheten eller avgiften. Tillståndsbeslutet kan härvid ses över enligt 2 kap. 22 § 1-3 mom. utan hinder av det som i övrigt gäller om översyn av bestämmelserna.

-----

30 §

När ett företag eller en åtgärd har utförts med stöd av ett tillstånd eller när en inrättning eller anläggning för vars uppförande har meddelats rätt i tillståndsbeslutet står färdig, skall tillståndshavaren eller den till vilken hans rätt har övergått, inom den tid som bestäms i tillståndsbeslutet skriftligen anmäla detta hos vattendomstolen och den tillsynsmyndighet som avses i 21 kap. (*anmälan om slutförande*). Efter att vattendomstolen har mottagit en sådan anmälan kan den, efter att enligt behov ha hört de myndigheter saken gäller, förordna att slutsyn skall hållas enligt 18 kap. Ett förordnade om slutsyn skall meddelas inom tre år från den dag då domstolen mottog anmälan om slutförande, om inte vattendomstolen i sitt tillståndsbeslut av särskilda skäl har förordnat om en längre utsatt tid.

I ansökningsärenden där ingen syneförrättning har hållits får vattendomstolen inte förordna att slutsyn skall hållas, om inte vattendomstolen med anledning av ett yrkande av en myndighet eller part eller annars prövar att särskilda skäl därtill föreligger.

32 §

Vid handläggningen av en ansökan som avses i 12 kap. 19 § kan vattendomstolen likaså avvika från de stadganden i detta kapitel som gäller förfarandet.

-----

42 a §

I fråga om ersättningar som skall betalas till vittnen och sakkunniga gäller 21 kap. 9 §.

17 kap.

Ändringssökande

5 §

Fullföljdsdomstol när ändring söks i vattenöverdomstolens beslut i ett ansökningsärende är högsta förvaltningsdomstolen. Detta gäller dock besvär som anförs uteslutande över en ersättning endast om det är fråga om skada, men eller annan förlust av förmån som avses i 11 kap. 8 § 1 eller 3 mom., inberäknat förlust av förmån som beror på någon rätt som har beviljats eller begränsning som har fastställts med stöd av denna lag, eller om ersättningsyrkandet med stöd av 2 eller 3 mom. nämnda paragraf har behandlats i anslutning till ett ansökningsärende.

-----

18 kap.

Syneförrättning och slutsyn

1 §

Om vattendomstolen med stöd av 16 kap. 5 eller 13 a § förordnar att syneförrättning skall hållas, skall den underrätta vatten- och miljöstyrelsen om detta. Vattendomstolen skall på förslag av vatten- och miljöstyrelsen för syneförrättningen förordna en förrättningsingenjör som skall vara ordförande för förrättningsmännen. Vattendomstolen får på begäran av vatten- och miljöstyrelsen, förrättningsingenjören eller en part förordna en sakkunnig på något särskilt område till extra förrättningsman, om detta skall anses vara behövligt med tanke på syneförrättningen.

-----

4 §

Efter syneförrättningen skall förrättningsmännen genom besök på platsen göra sig förtrogna med företagets verkningar och förhållandena. Den som har förordnats till sakkunnig vid förrättningen skall ge utlåtande om de frågor som gäller hans område.

5 §

Om det har förordnats att en syneförrättning enligt 16 kap. 5 § skall verkställas i mera

begränsad omfattning än vad ansökan avser eller om 16 kap. 24 § 2 mom. har tillämpats i ärendet, skall 1 och 2 mom. dock iakttas endast i tillämpliga delar.

Framläggande av syneinstrument och syneförrättningens avslutande

9 §

Kallelse till synesammanträdet skall minst trettio dagar före sammanträdet tillkännages genom offentlig kungörelse i de kommuner till vilkas område företagens verkningar kan antas sträcka sig. Dessutom skall kallelsen delges särskilt med iakttagande av vad 16 kap. 8 § stadgar om delgivning av ansökningar samt genom att den införs i åtminstone en tidning som är allmänt spridd i kommunerna i fråga. Till kallelsen skall fogas en kort sammanfattning av företaget och till den kallelse som särskilt delges parten därtill en uppskattning av företagens verkningar på partens rättigheter och förmåner.

Ansökan och planen skall minst trettio dagar före synesammanträdet hållas tillgängliga för allmänheten i de kommuner som avses i 1 mom. I kallelsen skall meddelas att handlingarna hålls tillgängliga.

En kopia av handlingarna skall sändas till de myndigheter saken gäller, enligt vad som närmare stadgas genom förordning.

-----

9 a §

Förrättningsingenjören skall så som anges i 9 § ge tillkänna att ansökan, planen och syneinstrumentet hålls tillgängliga. Dessa handlingar skall under den tid som anges i kungörelsen hållas tillgängliga i fyrtiofem dagars tid i de kommuner som avses i 9 § 1 mom.

I kungörelsen om att handlingarna hålls tillgängliga skall nämnas hur parterna skall förfara för att bevaka sin talan i vattendomstolen. Till en kallelse som särskilt delges en part skall förrättningsingenjören foga en kort sammanfattning av syneinstrumentet och ett utdrag ur instrumentet till den del det gäller skador, men eller andra förluster av förmåner som företaget orsakar parten samt ersättning av sådana förluster.

En kopia av syneinstrumentet skall tillställas sökanden samt de myndigheter som avses i 9 § 3 mom.

10 §

Var och en som vill göra påminnelser, yrkanden eller anmärkningar med anledning av ansökan, planen eller syneinstrumentet skall vid äventyr att talan går förlorad framställa dem till vattendomstolen under den tid då handlingarna hålls tillgängliga enligt 9 a §. Talan går dock inte förlorad, om vattendomstolen har avvikit från syneinstrumentet på ett sätt som inverkar på den persons förmåner som saken gäller eller om omständigheterna under den tid ärendet har varit anhängigt väsentligt har förändrats eller om det annars vore uppenbart oskäligt att talan går förlorad. Sin talan förlorar inte heller den för vars vidkommande delgivningen i ärendet inte har skett i stadgad ordning.

De invånare och sammanslutningar som avses i 3 § 1 mom. har rätt att så som nämns i 1 mom. ge sitt utlåtande till vattendomstolen med anledning av ansökan, planen eller syneinstrumentet.

De myndigheter som tillställts syneinstrumentet skall göra behövliga anmärkningar till vattendomstolen inom den tid som avses i 1 mom.

Påminnelser, yrkanden och anmärkningar enligt denna paragraf skall skriftligen lämnas till vattendomstolen i två exemplar. Om en parts talan grundar sig på en rätt i en fastighet eller i ett företag eller en inrättning som avses i 12 kap. 5 §, tillämpas stadgandena om talan i 1 mom. även på hans efterträdare.

11 §

Syneinstrumentet, ansökan, planen samt övriga handlingar som hör till syneförrättningen skall tillställas vattendomstolen före den dag då handlingarna enligt 9 a § görs tillgängliga. Syneförrättningen anses vara avslutad när de åtgärder som avses i detta moment har vidtagits.

Om vattendomstolen av förrättningsingenjören begär ett utlåtande över påminnelser, yrkanden eller anmärkningar som gjorts till vattendomstolen eller utlåtanden som givits till den, gäller om kostnaderna för förrättningsingenjörens utlåtande i tillämpliga delar 21 kap. 11 §.

13 §

Vid slutsynen skall fastställas om företaget eller åtgärden har utförts såsom lagen eller tillståndsbeslutet föreskriver och om företaget eller åtgärden kan väntas medföra sådana skadliga verkningar för allmän eller enskild fördel som inte beaktades när tillståndet meddelades. Vid slutsynen kan också utredas sådana skador som uppstått efter att tillståndet meddelades och som inte då förutsattes, och vid behov kan det föreslås att vattendomstolen skall bestämma om och till vilket belopp ersättning skall betalas för dessa skador.

Ett utlåtande som gjorts upp vid en slutsyn skall hållas tillgängligt, kungöras och tillkännages, påminnelser, yrkanden och anmärkningar med anledning av utlåtandet skall göras och utlåtandet skall tillställas vattendomstolen med iakttagande i tillämpliga delar av 9 a, 10 och 11 §§.

21 kap.

Särskilda stadganden

11 §

När syneförrättning hålls i ett ansökningsmål skall sökanden, om inte annat följer av 2 mom., betala

-----

4) kostnaderna för hyra av möteslokaler, anskaffning, duplicering och postning av handlingar samt kungörelser i tidningarna; och

-----

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1994.

På ett ansökningsärende som är anhängigt vid en vattendomstol när denna lag träder i kraft tillämpas tidigare lag. Vattendomstolen kan dock med hänsyn till ärendets art och handläggningsskedet besluta att vad som i denna lag stadgas om förfarandet, utslutande eller från och med ett visst skede av handläggningen skall iakttas vid den fortsatta handläggningen av ärendet. Ett sådant beslut får inte överklagas särskilt.

Efter att denna lag har trätt i kraft tillämpas 2 kap. 12 § 1 mom. samt 22 och 22 b §§ även på tidigare meddelade beslut samt ändring eller översyn av skyldigheter enligt dessa beslut. Om skyldighet att vårda fiskebeståndet och om fiskeskyddsavgift gäller vad som i denna lag stadgas om fiskevårdsskyldighet och fiskerihushållningsavgift.

RP 17/94
MiUB 5/94

Nådendal den 28 juni 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Justitieminister Anneli Jäätteenmäki